เดลินิวส์ วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2551
http://www.dailynews.co.th/

ร้อยเรื่องเครื่องบอกเวลา จากภาชนะพื้นบ้านสู่นวัตกรรมหรู

อาจดูเหมือนเป็นเรื่องเชยที่จู่ ๆ ก็มา บอกเล่าเรื่องราวของนาฬิกา เครื่องบอกเวลาที่มนุษย์รังสรรค์ขึ้นเพื่อเชื่อมโยงความเข้าใจระหว่างวันเวลาที่ตรงกันไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่แห่งใด ในยามเศรษฐกิจกำลังไม่ดี ข้าวของก็เตรียมปรับราคาแพงหูฉี่...

แต่เพราะช่วงนี้กำลังจะมีงาน "Siam Paragon World Watch & Jewelry 2008" มหกรรมงานแสดงนาฬิกาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในภูมิ ภาคเอเชีย จึงอดไม่ได้ที่จะพูดถึง เพราะงานใหญ่งานยักษ์เพื่อคนรักนาฬิกา นักสะสมนาฬิกา และผู้มีความรู้ด้านนาฬิกา จะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์แบบครบวงจรกันแบบนี้หาได้ไม่ง่ายนัก

ย้อนกลับไปในคืนวันเก่า ๆ ก่อนที่เราจะมีนาฬิกาใช้กันแพร่หลายดังเช่นทุกวันนี้ การดำเนินชีวิตของมนุษย์ส่วนใหญ่มักขึ้นอยู่กับธรรมชาติ ดวงอาทิตย์จึงเป็นนาฬิกาเรือนแรกที่มนุษย์รู้จัก โดยนักประวัติศาสตร์ชื่อ Herodotus บันทึกไว้ว่าประมาณ 3,500 ปีก่อน มนุษย์รู้จักใช้ "นาฬิกาแดด" ซึ่งนับว่าเป็นนาฬิกาเรือนแรกของโลก โดยสามารถอ่านเวลาได้จากเงาที่ตกทอดลงบนขีดเครื่องหมาย

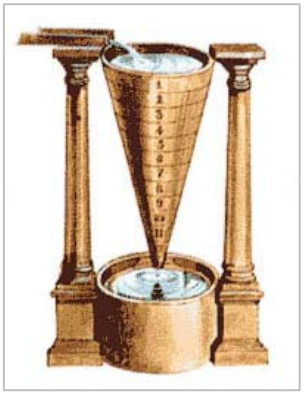

ต่อมาชาวกรีกโบราณรู้จักพัฒนา "นาฬิกาน้ำ" ที่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งกว่านาฬิกาแดด เรียกว่า clepsydra (มีรากศัพท์มาจากคำว่า clep ซึ่งแปลว่า ขโมย และคำ sydra ที่แปลว่า น้ำ) เพราะนาฬิกานี้ ทำงานโดยอาศัยหลักที่ว่า "ภาชนะดินเผาที่มีน้ำบรรจุเต็มเวลาถูกเจาะที่ก้นน้ำจะไหลออกจากภาชนะทีละน้อย ๆ เหมือนการขโมยน้ำ" ดังนั้นชาวกรีก โบราณจึงได้กำหนดระยะเวลาที่น้ำไหลออกจนหมดภาชนะว่า 1 clepsydra แต่นาฬิกาน้ำนี้ต้องมีการเติมน้ำใหม่ทุกครั้งที่หมดเวลา 1 clepsydra และ ในฤดูหนาวน้ำจะแข็งตัวทำให้ไม่สามารถใช้นาฬิกาได้

จากข้อจำกัดนี้ทำให้ต่อมาได้มีการประดิษฐ์ "นาฬิกาทราย" ขึ้น โดยการนำทรายมาบรรจุในส่วนบนของภาชนะที่ทำด้วยแก้ว แล้วปล่อยให้เม็ดทรายเคลื่อนผ่านคอคอดเล็ก ๆ ที่เชื่อมต่อระหว่างส่วนบนกับส่วนล่างของภาชนะจนหมด นาฬิกาทรายที่ใช้ได้สะดวกนี้ ทำให้บาทหลวงในคริสต์ศาสนาห้ามใช้นาฬิกาทรายในการจับเวลาสวดมนต์ แทนนาฬิกาน้ำในเวลาต่อมา

ครั้นวันเวลาผ่านไปจนถึงปี ค.ศ. 1364 Giovanni de Dondi ได้เป็นบุคคลแรกที่สร้าง "นาฬิกาแบบมีเข็มบอกเวลาเป็นชั่วโมง" ขึ้น แต่นาฬิกาของเขามีขนาดใหญ่ เนื่องจากมีลูกศรบอกตำแหน่งของดวงจันทร์ ดวงอาทิตย์ และดาวเคราะห์ทั้ง 5 ดวงด้วย ต่อมา Peter Henlein ช่างทำกุญแจชาวเยอรมันได้สร้าง "นาฬิกาเรือนแรกของโลก" ขึ้นในช่วงต้นปี ค.ศ. 1500 แต่นาฬิกายังคงมีขนาดใหญ่และมีน้ำหนักมากไม่ต่างจากเดิมเท่าใดนัก

กระทั่งปี ค.ศ. 1641 กาลิเลโอ ได้สังเกตการแกว่งของตะเกียง เขาพบว่าการแกว่งครบรอบของตะเกียงแต่ละครั้งใช้เวลาเท่ากันเสมอ ไม่ว่าจะแกว่งมากหรือน้อยเพียงใด กาลิเลโอ จึงมอบหมายให้บุตรชายชื่อ Vincenzio Galilei สร้างนาฬิกาโดยใช้การแกว่งของลูกตุ้มเป็นเครื่องควบคุมเวลา เรียกว่า นาฬิกาเพนดูลัม (Pendulum) ซึ่งสามารถเดินได้อย่างเที่ยงตรงพอควร

ในปี ค.ศ. 1657 Chris tian Huygens นักวิทยาศาสตร์ชาวเนเธอร์แลนด์ประดิษฐ์นาฬิกาโดยใช้หลักของ Pendulum ควบคุมการทำงานโดยมีส่วนประกอบคือ ล้อ ฟันเฟือง และลวดสปริง นาฬิกาแบบนี้สามารถวัดเวลาได้เที่ยงตรงมากกว่านาฬิกาเพนดูลัม

ต่อด้านหลัง

ต่อมาในปี ค.ศ. 1929 Warren Morrison ได้ประดิษฐ์นาฬิกาควอตซ์ ขึ้นเฉพาะที่เป็น "นาฬิกาข้อมือ" นาฬิกาประเภทนี้เที่ยงตรงมาก และในปี ค.ศ. 1980 เป็น ช่วงเวลาที่เริ่มนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ มีการประดิษฐ์ นาฬิกาโดยใช้ชิป (chip) เป็นส่วนประกอบเพิ่มเติมในกลไกของนาฬิกา ซึ่งนอกจากจะบอกเวลาแล้วยังสามารถเก็บข้อมูลที่จำเป็น และสามารถใช้เป็นเครื่องคำนวณอิเล็กทรอนิกส์ได้ด้วย หลังจากนั้นเทคโนโลยีในด้านการประดิษฐ์นาฬิกาได้ก้าวหน้าเรื่อยมา จนกระทั่งทุกวันนี้เรามี "นาฬิกาคอมพิวเตอร์" ใช้กันแล้ว

อย่างไรก็ตาม ราวคริสต์ศตวรรษที่ 20 ประเทศที่มีการผลิตนาฬิกาได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี และฮอล แลนด์ นาฬิกาที่ได้รับความนิยมแพร่หลายคือนาฬิกาตั้ง พื้น (Grandfather clock) ลักษณะเป็นตู้ไม้ทรงสูง มีหน้าปัดด้านบน ส่วนล่างเป็นพื้นที่สำหรับลูกตุ้ม คริสต์ศตวรรษที่ 18 เป็นยุครุ่งเรืองของอุตสาหกรรมผลิตนาฬิกาในอังกฤษ ในส่วนของสวิสมีชื่อเสียงด้านการผลิตนาฬิกาขนาดเล็ก (watch) เมืองสำคัญคือ เจนีวา

สำหรับประเทศไทย คนไทยประดิษฐ์เครื่องบอกเวลาใช้เองเป็นเวลานานนับร้อยปีมาแล้ว คือ ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงมีวลีที่กำชับรับสั่งกับข้าราชบริพารผู้ใกล้ชิด ใจความว่า "สยามจะอยู่รอด รักษาความเป็นไทไม่เป็นขี้ข้าฝรั่ง จะต้องทำให้คนไทยเชื่อมั่น และต่างชาติเชื่อว่าคน ไทยนี้เก่ง" จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้ากรมอุทกศาสตร์ท่านแรกของสยาม ชื่อ Captain Loftus จัดทำ "นาฬิกาแดด" ไว้ให้เป็นเครื่องหมายบอกเวลา แล้วทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดิษ ฐานไว้ที่ลานหน้าพระอุโบสถวัดนิเวศน์ธรรมประวัติ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จวบจนทุกวันนี้

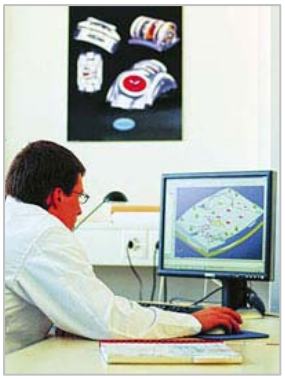

และนี่ก็คือเรื่องราวน่ารู้ของเครื่องบอกเวลาที่แน่นอนว่า กว่าจะเดินทางมาถึงวันนี้ สู่นวัตกรรมแห่งความล้ำสมัย ปรากฏโฉมสวยสดใส กะทัดรัด ล้วนผ่านการค้นคว้าทดลอง ผ่านการประดิษฐ์คิดค้นโดยนักวิทยาศาสตร์คนเก่งรุ่นแล้ว รุ่นเล่า

รู้อย่างนี้คงเข้าใจกันดีแล้วว่า เพราะเหตุใด "นาฬิกา" จึงกลายเป็นของใช้ ของสะสม และเป็นเครื่องหมายแห่งความเที่ยงตรงอันทรงคุณค่า ที่แม้วันเวลาจะผ่านไปกี่ร้อยกี่พันปี...

แต่เจ้าสิ่งนี้ก็ยังคงเป็นขวัญใจของผู้หลงใหลในมนต์เสน่ห์ไม่เสื่อมคลาย

"Siam Paragon World & Jewelry 2008"

เวียนมาให้นักสะสม และผู้นิยมชมชอบนาฬิกาได้คึกคักกันอีกครั้ง สำหรับงานแสดงนาฬิกาครั้งยิ่งใหญ่ "สยามพารากอน เวิลด์ วอทช์ แอนด์ จิวเวลรี่ 2008" รวมสุดยอดนาฬิกาแบรนด์ดังระดับโลกกว่า 1,000 เรือนพิเศษ มูลค่ารวม 3,000 ล้านบาท พร้อมเปิดตัวสุดยอดประดิษฐกรรมเครื่อง บอกเวลาครั้งแรกของโลก ทั้งนี้ นายเกรียงศักดิ์ ตันติพิภพ ผู้บริหารอาวุโสสายการตลาด สยามพารากอน กล่าวว่า การจัดงานในปีนี้ สยามพารากอน ได้ร่วมมือกับแบรนด์นาฬิกาชั้นนำของโลกกว่า 200 แบรนด์ คัดสรรความพิเศษใหม่ล่าสุดและความมหัศจรรย์ของโลกแห่งเวลามานำเสนอให้คนไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้มีโอกาสชื่นชมสัมผัสอย่างใกล้ชิดและจับจองเป็นเจ้าของก่อนใคร เป็นประเทศแรกหลังงาน Basel World และ SIHH จากประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยแบ่งพื้นที่การจัดงานออกเป็น 2 โซน และแบ่งหมวดหมู่นาฬิกาออกเป็น 7 คอนเซปต์ ได้แก่ World Premiere สุดยอดผลงานนวัตกรรมเวลา ชั้นเลิศ, Masterpiece ประดิษฐกรรมชิ้นพิเศษ, Exclusive Only@Siam Paragon นำเสนอแบรนด์ชั้นนำระดับโลก, Compli cation แสดงถึงพัฒนาการที่ไม่เคยหยุดยั้งของนวัตกรรมกลไก, Luxury กลุ่มนาฬิกาหรูหรา สง่างาม, Fashion ปรับแต่งโฉมรับกับทุกเทรนด์ ส่วนผู้ที่รักนาฬิกาเพื่อ การผจญภัย พบกับ Techno Sports รูปลักษณ์ที่นับวันจะยิ่งมีสีสันสร้างความตื่นตา ตื่นใจ

งานแสดงนาฬิกาครั้งยิ่งใหญ่ "สยามพารากอน เวิลด์ วอทช์ แอนด์ จิวเวลรี่ 2008" กำหนดให้มีพิธีเปิดงานอย่างยิ่งใหญ่ในวันพฤหัสบดีที่ 31 กรกฎาคม ศกนี้ และจะจัดแสดงให้ชมจนถึง วันที่ 17 สิงหาคม 2551 ณ รอยัล พารากอน ฮอลล์ ชั้น 5 ศูนย์การค้าสยามพารากอน

งานนี้ต้องบอกว่า คนรักนาฬิกา และชื่นชอบนาฬิกาทั้งหลายพลาดไม่ได้ตามเคย.

ที่มา : http://www.dailynews.co.th/web/html/popup_news/Default.aspx?Newsid=171514&NewsType=1&Template=1